

Bijlage 1: Veel gestelde vragen loden leidingen

1. Wat zijn de gezondheidsrisico's van lood in drinkwater?

Lood kan schadelijk zijn voor de mens. Het lood vormt alleen een risico als er te veel lood in ons lichaam komt. Dat kan door inname via ons voedsel en drinkwater. Dit kan leiden tot een lager IQ bij ongeboren kinderen, flesgevoede zuigelingen en kinderen tot en met 7 jaar. Er is weinig onderzoek gedaan naar de loodblootstelling van oudere kinderen (vanaf 8 jaar). Mogelijk is er ook bij deze groep sprake van invloed op het IQ. GGD's schatten in dat er een klein effect op het IQ kan zijn voor oudere kinderen die veel kraanwater uit loden leidingen drinken. Als volwassenen te veel lood binnen krijgen kan dit leiden tot een hogere bloeddruk of een grotere kans op het ontwikkelen van nierziekten.

2. Wie voert de watertest uit?

Een medewerker van Kennemer Wonen gaat bij de mensen langs (volgens richtlijnen RIVM i.v.m. Corona) en voert een test uit. Er wordt ter plaatse een visuele check gedaan om vast te stellen of er zichtbare loden leidingen aanwezig zijn. Als er loden leidingen zichtbaar zijn wordt er naast een monstername direct bekeken op welke manier de loden leiding vervangen kan worden en op welke termijn. Als er geen loden leidingen zichtbaar zijn wordt er voor de zekerheid ook een monstername gedaan om uit te sluiten dat er geen loden leidingen aanwezig zijn. De uitslag van de test neemt ongeveer 2-3 weken in beslag.

3. Wat als blijkt dat er lood aanwezig is in het kraanwater?

De test geeft aan of er loden leidingen in de woning aanwezig zijn en hoe hoog de concentratie lood in het kraanwater is. Zodra de uitslag bekend is informeren wij de betreffende huurders. Als er lood is aangetroffen dan bereiden wij gepaste maatregelen voor om de leidingen (spoedig) te vervangen.

4. Wat kan je doen als er loden leidingen zijn aangetroffen?

De loden leidingen te (laten) vervangen. Zolang dat niet is gedaan, kunt u beter flessenwater of zo mogelijk kraanwater uit niet-loden leidingen gebruiken voor de volgende groepen:

- Flesgevoede zuigelingen
- Kinderen tot en met 7 jaar
- Zwangere vrouwen

Kinderen ouder dan 7 en volwassenen kunnen kraanwater blijven gebruiken tot de loden leidingen zijn vervangen als de volgende aanwijzingen worden gevolgd:

- Spoel de leiding voor ieder gebruik even door over de afstand van uw kraan tot aan de aansluiting op het waternet (watermeter of hoofdkraan).
(Voor de berekening van de hoeveelheid water die moet worden doorgespoeld: een loden waterleiding met een normale diameter bevat per 5 meter ongeveer één liter water. Het duurt ongeveer 10 seconden om één liter door te spoelen. Het water kunt u opvangen en voor iets anders gebruiken (handen wassen, schoonmaken, de WC doorspoelen of de planten water geven).
- Als er geen zicht is op vervanging van de loden leidingen binnen enkele maanden, ga dan over op het gebruik van kraanwater uit niet-loden leidingen of flessenwater.

5. Hoeveel lood mag er in drinkwater aanwezig zijn?

De norm voor lood in drinkwater is maximaal 0,00001 g/l of wel 0,01 mg/l of wel 10 µg/l.

6. Hoe groot is het kans op lood in drinkwater?

Het Nederlandse drinkwater is het gezondste wat u kunt drinken. Alleen in sommige situaties kan er te veel lood in zitten. Lood kan in het drinkwater komen als u een loden waterleiding hebt of de eerste 3 maanden bij een nieuwe kraan of een nieuwe drinkwaterinstallatie.

7. Er is lood aangetroffen in mijn drinkwater, nog onder de norm, maar ik vind het toch niet fijn. Kunnen jullie mijn leidingen vervangen?

De aangetroffen hoeveelheid lood in het water zit onder de maximum toegestane hoeveelheid en is geen verhoogd risico voor de gezondheid. Het is niet nodig om de leidingen te vervangen. Het antwoord is dus nee, er is geen aanleiding om de leidingen te vervangen.

8. Als er loden leidingen worden aangetroffen. Hoeveel lood kan iemand binnenkrijgen?

Het is lastig om aan te geven hoeveel lood iemand precies heeft binnengekregen. De één drinkt meer water dan de ander en de hoeveelheid lood in het drinkwater verschilt per situatie en ook gedurende de dag. Ook als het water getest is op lood kan hierover geen uitspraak worden gedaan. Met de watertest kan alleen aangetoond worden of er loden leidingen aanwezig zijn.

9. Hoe lang geleden zijn de loden leidingen aangetroffen bij werkzaamheden??

Loden afvoeren van badkamers/keukens zijn we zelden tegengekomen. De laatste keer was in 2003.

10. Hoe kan lood in je lichaam komen?

Via ons voedsel en drinkwater kan lood in ons lichaam komen.

11. Hoe kan ik het risico op blootstelling beperken?

Wanneer in het drinkwater lood is aangetoond, kun je voor consumptie gebruik maken van verpakt water in flessen of pakken. Het gebruik van drinkwater met lood voor handen wassen, douchen, toilet spoelen, wasmachine en vaatwasser vormt geen risico.

12. Kun je lood in bloed laten meten?

Ja, dat kan. Het heeft alleen weinig zin en de GGD raadt het daarom af. Het advies verandert niet als bekend is hoeveel lood in het bloed zit. Het advies is altijd om kinderen tot en met 7 jaar geen water uit een loden leiding te laten drinken. Dat advies geldt ook als het loodgehalte in bloed laag is.

13. Wat doet Kennemer Wonen met het overige woningbezit van voor 1960. Ook watertesten uitvoeren?

Ja, bij alle complexen met een bouwjaar tot 1960 voeren wij steekproefgewijs een watertest uit. Op die manier kunnen wij vaststellen dat

14. Mijn woning is gebouwd na 1960. Kan ik er daarmee vanuit gaan dat mijn woning geen loden leidingen heeft?

Ja, sinds 1960 is het verboden om loden waterleidingen te gebruiken. Als uw woning gebouwd is na 1960 kunt u er dus vanuit gaan dat uw woning geen loden leidingen heeft.

15. Is het wettelijk verplicht loden leidingen te vervangen?

Nee, dat is niet wettelijk verplicht.

16. Bij mijn burens wordt een watermonster genomen maar bij mij niet, waarom is dat?

Omdat alle gelijksoortige woningen in uw straat op het zelfde moment gebouwd zijn voldoet een steekproef om vast te stellen of er loden leidingen aanwezig zijn. Bij elk complex (woningen van hetzelfde type en bouwjaar) hanteren wij daarom een steekproefpercentage van 25%. Als andere bewoners in uw straat niet mee kunnen werken aan de steekproef, bestaat de mogelijkheid dat wij u alsnog vragen om mee te werken aan een waterbemonstering.

17. Meer weten over lood in drinkwater?

De gezondheidsraad heeft in 2019 twee brochures uitgebracht met informatie over lood in drinkwater. Een link naar deze documenten kunt u vinden op onze website en via de link <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2019/11/06/loodinname-via-kraanwater>